

מעודכן : נובמבר 2012

הנחיות לסיים טיפול בקרינה לערמונית

נכתב על ידי : שרה גרדין – אחות אחראית ביחידה לטיפול בקרינה
ייעוץ מקצועי : פרופסור פניג – מנהל היחידה לטיפול בקרינה

מטופל יקר

בימים אלה סיימת את תקופת הטיפול הקרינתי. יתכן כי עדיין קיימות תופעות לוואי שונות המטרידות אותך ושאלות אחרות בקשר להמשך הטיפול. בדף זה ננסה לתת מענה לחלק מהשאלות.

תופעות הלוואי

כפי שהוסבר בתחילת הטיפול, קרינה באזור הערמונית עלולה לגרום למספר תופעות לוואי העשויות להמשך גם לאחר סיום הטיפול בקרינה ולעיתים במשך מספר חודשים. התופעות המוכרות הן :

- **תכיפות וצריבה במתן שתן** – תופעה זו עלולה להמשך אף מספר חודשים, לכן אם קיבלת תרופות להקלה (לדוגמה: OMNIC) אין להפסיק את נטילתן ללא התייעצות עם רופא יחידת הקרינה או הרופא האונקולוג.
- **צריבה באזור פי הטבעת** - בשעת פעולת מעיים (פרוקטיטיס) – במקרה זה תקבל הנחיות מהצוות המטפל בסיים הטיפול.
- **עייפות** - שתי התופעות האחרונות חולפות בהדרגה כחודש לאחר סיום הטיפול.

בכל מקרה של תופעות לוואי חריגות כגון דימום מפי הטבעת יש לפנות ל:

**רופא האונקולוג המטפל ו/או ליצור קשר עם חדר האחיות ביחידה לטיפול בקרינה
בטלפון 03-937-7966 להשאיר הודעה עם מספר טלפון ושם ואנו נדאג לחזור אליך.
טלפון מזכירות היחידה לטיפול בקרינה – 03-937-7960, פקס : 03-937-7962**

בדיקות חודרניות דרך פי הטבעת לאחר סיום טיפול בקרינה

מומלץ להימנע מביצוע בדיקות חודרניות דרך פי הטבעת (לדוגמה: קולונוסקופיה) במשך שישה חודשים מסיום הטיפול בקרינה. אם קיים צורך בביצוע בדיקה מעין זו יש להיוועץ עם רופא יחידת הקרינה.

טיפול הורמונלי

אם הטיפול ההורמונלי מהווה חלק מהטיפול במחלתך עליך לדעת כי משך הזמן בו ניתן הטיפול ההורמונלי משתנה ממטופל למטופל ותלוי בשלב המחלה ולכן, את ההנחיות להמשך מתן הטיפול ההורמונלי תקבל מהרופא ביחידה לטיפול בקרינה ו/או מהרופא האונקולוג המטפל בך. תופעות הלוואי של הטיפול ההורמונלי כוללות - הפרעה בתפקוד המיני ואובדן החשק המיני, נפיחות ורגישות בחזה, גלי חום והזעה, עלייה במשקל, תחושת עייפות גופנית ונפשית, ירידה בצפיפות העצם וירידה בשיעור בגפיים. **תופעות אלו קשורות לטיפול ההורמונלי (כנ"ל) ולא לטיפול הקרינתי.**

פעילות גופנית

אם חשת בעייפות כתוצאה מהטיפול הקרינתי, שים לב שתחושה זו יכולה להימשך זמן מה לאחר סיום הטיפול. מומלץ לחזור לפעילות גופנית אליה היית רגיל כולל שחייה, ההמלצה היא לפעילות ארובית לפחות 3 פעמים בשבוע לפחות ל – 30 דקות בכל פעם, כמובן **כל זאת בהתאם למידת יכולתך**. ראה חוברת פעילות גופנית או צעדים לאיכות חיים של האגודה למלחמה בסרטן.

הפרעה בתפקוד המיני

טיפול בקרינה לאזור הערמונית עלול לגרום לפגיעה בזקפה אצל חלק מהמטופלים, בשל הנזק הנגרם לכלי הדם. הפגיעה בזקפה בעקבות טיפול בקרינה מתפתחת בדרך כלל לאחר מספר חודשים, או אפילו שנים מסיום הטיפול. לעומת זאת פגיעה בתפקוד המיני בעקבות טיפול הורמונלי מופיעה בשלבים מוקדמים של הטיפול וגורמת לפגיעה בזקפה ולאובדן החשק המיני (ליבידו), לאורך כל התקופה בה מקבלים טיפול הורמונלי ולעיתים גם לאחר הפסקת הטיפול ההורמונלי (כנ"ל).

מטופלים המקבלים טיפול משולב עלולים להתנסות בהפרעות בתפקוד המיני הן כתוצאה מהטיפול בקרינה והן כתוצאה מהטיפול בהורמונים.

באם טרם פנית לייעוץ בנושא התפקוד המיני ניתן לפנות לייעוץ ב:

מרפאת תפקוד מיני – המרפאה לאורולוגיה בי"ח בילינסון – 03-937-6902

האגודה למלחמה בסרטן – 03-572-1618

דאגות רגשיות

עם סיום הטיפול יתכן ותתעוררנה שאלות, דאגות וחששות מהבאות. כמו שאלות הקשורות להתנהגות בהמשך, לאופן המעקב ולהצלחת הטיפול.

לעיתים שיחה עם הרופא או האחות בסיום הטיפול תיתן מענה לשאלות אלו. אם אתה חש צורך בתמיכה ממושכת יותר ו/או מעמיקה ניתן לפנות לשירותי התמיכה של מרכז דוידוף הכוללים עובדת סוציאלית, פסיכולוגית ופסיכיאטר. שירות זה הינו חלק מהמערך התומך במרכז דוידוף וקרוב לוודאי כי מערכים דומים קיימים גם בבית החולים ממנו הופנית.

המשך מעקב

לאחר סיום הטיפול הקרינתי יש צורך בהמשך מעקב .

בדיקות המעקב כוללות בדרך כלל בדיקות דם ביניהם בדיקת PSA, בדיקה רקטלית ובדיקות אחרות בהתאם לשיקול הדעת של הרופא המטפל.

בדיקות המעקב מתקיימות במקביל:

- אצל הרופא ביחידה לטיפול בקרינה
- אצל הרופא האונקולוג המטפל
- אצל רופא אורולוג (בהתאם להתייעצות עם הרופא האונקולוג המטפל).

ביקורת רופא ביחידת הקרינה

שישה שבועות לאחר סיום הקרינה תוזמן להגיע לביקורת אצל הרופא ביחידת הקרינה. בהמשך תתקיים ביקורת אחת לשנה למשך 5 שנים.

ביקורת זו נקבעת על ידי מזכירות היחידה לרדיותרפיה (03-937-7960).

מעקב אצל רופא אונקולוג מטפל

במקביל לביקורת אצל הרופא ביחידת הקרינה מתקיים המעקב על ידי הרופא האונקולוג המטפל. עליך לקבוע תור ראשון למעקב אצל הרופא האונקולוג שישה שבועות לאחר סיום הטיפול הקרינתי. אם אתה מטופל אצל רופא אונקולוג במרכז דוידוף, כדי להקל עליך יש באפשרותך לנסות ולתאם את התור ליום המעקב אצל רופא ביחידה לטיפול בקרינה. לפני הגעתך לרופא המטפל מומלץ לברר אם נדרשות בדיקות דם, מרבית הרופאים מבקשים להגיע עם לביקורת עם בדיקת PSA בין שישה עד שמונה שבועות לאחר סיום הקרינה (רופאים שונים מבקשים לבצע בדיקות במועדים שונים במהלך המעקב ולכן חשוב לברר עם הרופא המטפל).

בדיקות המעקב מתקיימות:

- במהלך השנה הראשונה כל 3-4 חודשים .
- החל מהשנה השנייה כל חצי שנה במשך 5 שנים.
- אחרי 5 שנים פעם בשנה.

אנו מאחלים לך חזרה מהירה לשגרת החיים, החלמה מהירה ובריאות שלמה

צוות היחידה לרדיותרפיה (לטיפול בקרינה)

מרכז דוידוף

פנייה ליחידה לרדיותרפיה

מזכירות: 03 – 937 – 7960

חדר אחיות: 03 – 937 – 7966
יש להשאיר הודעה עם מס' טלפון ושם.

פקס - ניתן לפנות גם באמצעות שליחת פקס
למספר: 03 – 937 – 7962

מספרי טלפון / שירותים אפשריים לפנייה

- מזכירות רדיותרפיה: 03-937-7960
- חדר אחיות היחידה לטיפול בקרינה (רדיותרפיה) : 03-937-7966 ולהשאיר הודעה עם מס' טלפון שם והודעה.
- פקס – יחידת הרדיותרפיה: 03-937-7962

רופאים אונקולוגיים – מזכירות – מרכז דוידוף

שם הרופא	מזכירה	מס' טלפון	מס' פקס
פרופ' פניג	אירנה אילטוב	03 – 937 – 7960	03 – 937 – 7962
ד"ר רוזנבאום	אסנת צ'רני	03 – 937 – 8003	03 – 937 – 8046
ד"ר ניימן	אסנת צ'רני	03 – 937 – 8003	03 – 937 – 8046

ייעוץ בנושא תפקוד מיני

- מרפאת תפקוד מיני – המרפאה לאורולוגיה בי"ח בלינסון – 03-937-6902
- האגודה למלחמה בסרטן – 03-572-1618

דפי מידע/חוברות מידע זמינות

- סרטן הערמונית
 - מיניות הגבר
 - מידע לגבי מרפאת מיניות, בית חולים בלינסון
 - פעילות גופנית
 - צעדים לאיכות חיים
 - תשישות ועייפות
 - דף מידע - היחידה לרפואה משלימה, מרכז דוידוף
 - תכנית "שחר" – "שיקום, תמיכה והעצמה של מטופלים ומחלימים מסרטן"
- 052-251-3646